

LẤY Ý KIẾN QUẦN CHÚNG

Trong việc phát triển đảng viên

NGUYỄN ĐỨC LẠC

Ủy viên Ban thường vụ thành uỷ Hà-nội

Công tác phát triển đảng của đảng bộ Hà-nội chúng tôi đã đạt được một số kết quả tốt, năm sau tiến bộ hơn năm trước và ngày càng đi vào nền nếp. Hằng năm, có từ 3000 đến 4000 người, năm cao nhất có gần 7000 người được kết nạp vào Đảng. Trong những năm qua, đảng bộ thành phố chúng tôi đã bảo đảm thực hiện tốt phương hướng, phương châm phát triển đảng do trung ương Đảng quy định. Đại bộ phận đảng viên mới đều phát huy được tác dụng tiên phong gương mẫu trong công tác, sản xuất và chiến đấu, thực sự góp phần quan trọng vào việc tăng cường sự lãnh đạo và sức chiến đấu của đảng bộ thành phố, nhất là của các đảng bộ cơ sở, trên mọi lĩnh vực hoạt động.

Tuy nhiên, về phương pháp tiến hành công tác phát triển đảng, nhiều đảng bộ cơ sở thành phố chúng tôi chưa thật sự đi đường lối quần chúng, còn coi đây là công việc nội bộ của Đảng, chưa phát huy được vai trò tích cực của quần chúng nhân dân trong công tác xây dựng Đảng và bảo vệ Đảng. Do đó, có một số ít đảng viên mới chưa thật sự được quần chúng tín nhiệm, tính chiến đấu chưa cao.

Để nâng cao hơn nữa chất lượng đảng viên và bảo đảm tiêu chuẩn trong việc kết nạp đảng viên mới, Nghị quyết của đại hội đại biểu đảng bộ thành phố tháng 4-1968 và chỉ thị của ban thường vụ thành uỷ chúng tôi đã nhấn mạnh phải: “Tổ chức lấy ý kiến quần chúng tham gia xây dựng Đảng trong việc phát triển đảng viên mới, phê bình cán bộ, đảng viên ...”

Qua gần nửa năm thực hiện chủ trương của đảng bộ thành phố về việc lấy ý kiến quần chúng trong việc phát triển đảng viên mới, các đảng

bộ cơ sở ở Hà-nội, đã đạt được một số kết quả bước đầu và rút ra được một số kinh nghiệm về mặt này.

Trước hết, chúng tôi đã làm cho các cấp uỷ, toàn thể cán bộ, đảng viên và quần chúng nắm được mục đích, ý nghĩa của chủ trương nói trên, giúp cho quần chúng nắm vững điều kiện đối tượng kết nạp vào Đảng và tiêu chuẩn đảng viên.

Mấy năm gần đây, trong các kỳ đại hội đảng ở cơ sở hoặc trong các đợt vận động chính trị, các đảng bộ cơ sở ở Hà-nội đã tiến hành rộng rãi việc tổ chức và hướng dẫn quần chúng nhân dân phê bình sự lãnh đạo của chi bộ, đảng bộ và cán bộ, đảng viên. việc này đã dần dần trở thành nền nếp trong sinh hoạt đảng ở các đảng bộ cơ sở và chi bộ. Do đó, chủ trương lấy ý kiến quần chúng trong việc kết nạp đảng viên mới đã được các cấp uỷ và đảng viên hưởng ứng, được đông đảo quần chúng hoan nghênh.

Tuy nhiên, đây là một vấn đề mới mẻ, nên cần phải làm cho các cấp uỷ và đảng viên có được nhận thức đúng đắn, nhằm giải quyết những khuynh hướng lệch lạc có thể xảy ra trong quá trình thực hiện. Qua một số nơi làm thí điểm, chúng tôi thấy một số cán bộ, đảng viên có tư tưởng ý lại vào ý kiến của quần chúng, từ đó dẫn tới chỗ thiếu trách nhiệm trong việc xem xét, chọn lọc và làm đầy đủ các thủ tục kết nạp đảng viên mới đã được quy định trong Điều lệ Đảng. Một số đồng chí khác lại có khuynh hướng không chịu lắng nghe ý kiến quần chúng một cách nghiêm túc, đầy đủ, làm việc theo lối hình thức, đại khái và thiếu tự giác. Những lệch lạc trên đây bắt nguồn từ chỗ các đồng chí đó chưa nhận thức đúng đắn quan điểm quần chúng của Đảng, chưa tin quần chúng, chưa thật sự đi đường lối quần chúng trong công tác phát triển Đảng. Ngoài ra, đối với số cán bộ, đảng viên có khuyết điểm, họ thường hay vin cớ này, cớ khác để cản trở công việc, sợ hướng dẫn và tổ chức quần chúng tham gia xây dựng đảng sẽ động chạm đến bản thân họ.

Để khắc phục những lệch lạc trên, chúng tôi đã tổ chức trao đổi rộng rãi trong cán bộ, đảng viên và quần chúng, nhằm quán triệt được mục đích, ý nghĩa và yêu cầu của việc lấy ý kiến quần chúng trong công tác phát triển đảng. Trong các cuộc thảo luận, chúng tôi đã làm cho mọi người thấy rõ mối quan hệ khăng khít giữa Đảng và quần chúng, thấy rõ sự lớn mạnh và trưởng thành của Đảng gắn liền với sự phát triển của phong trào quần chúng, mục đích của Đảng là phấn đấu phục vụ lợi ích của đông đảo quần chúng. Do đó, nếu không có sự giám sát và tham gia ý kiến xây dựng của quần chúng đối với Đảng trên các mặt chính trị, tư tưởng, tổ chức... thì Đảng khó có thể phát triển vững mạnh được.

Việc học tập này đã được tổ chức từ trong Đảng ra ngoài quần chúng. Trong Đảng chúng tôi đã giúp các cấp uỷ và đảng viên nhận rõ vai trò của quần chúng trong công tác xây dựng Đảng. quần chúng là người chịu sự lãnh đạo của Đảng, nên rất dễ thấy chỗ đúng và chỗ không đúng trong chủ trương chính sách của Đảng, trong công tác lãnh đạo của từng cấp uỷ, nhất là của cấp uỷ đảng cơ sở, và của từng cán bộ, đảng viên. Quần chúng lại càng có thể đóng góp nhiều ý kiến bổ ích trong việc kết nạp đảng viên mới, vì những người này hoạt động ngay trong phong trào quần chúng, trong từng tổ chức quần chúng. Do đó, tinh thần trách nhiệm của đảng viên đối với Đảng phải được thể hiện ở chỗ tin tưởng quần chúng, lắng nghe có nghiên cứu những ý kiến của quần chúng đối với mọi hoạt động, mọi công tác của Đảng.

Trong quần chúng, chúng tôi đã giúp cho quần chúng, nhất là ban chấp hành các tổ chức quần chúng, thấy rõ Đảng là người tổ chức và lãnh đạo nhân dân làm nên mọi thắng lợi, do đó trách nhiệm của nhân dân là phải tham gia xây dựng Đảng về mọi mặt Đảng có thể hoàn thành mọi sứ mệnh nói trên. Đảng đại biểu cho lợi ích của quần chúng, cho nên quần chúng có trách nhiệm giới thiệu những người xứng đáng vào Đảng, chúng tôi đặc biệt chú ý làm cho quần chúng rõ những điều kiện gia nhập Đảng

và tiêu chuẩn đảng viên để quần chúng vận dụng trong khi giới thiệu với Đảng những người ưu tú trên các lĩnh vực hoạt động. Chúng tôi cũng giao cho các đảng bộ cơ sở phổ biến cho quần chúng rõ chủ trương của Đảng đối với một số trường hợp cụ thể trong vấn đề quan hệ chính trị, xã hội nêu lên trong chỉ thị số 121 của Ban bí thư Trung ương Đảng. Điều này làm cho những người không đủ điều kiện gia nhập Đảng cũng không thắc mắc.

Ban thường vụ thành uỷ cũng đã ra chỉ thị hướng dẫn cụ thể việc thực hiện chủ trương trên. Trong chỉ thị có đoạn nói: "...Tất cả những phần tử được chi bộ xem xét, lựa chọn là những đối tượng để bồi dưỡng, rèn luyện phân đấu trở thành đảng viên, nhất thiết phải đưa ra quần chúng tham gia nhận xét, góp ý kiến...Chỉ những người quần chúng thừa nhận thì mới xếp vào diện đối tượng, những người chưa được quần chúng thừa nhận phải có thời gian phấn đấu...Sau một thời gian bồi dưỡng, rèn luyện, những đối tượng đã phân đấu có đủ điều kiện kết nạp vào Đảng, trước khi chi bộ quyết định kết nạp và báo cáo lên cấp trên chuẩn y, cần thông báo lại cho quần chúng biết (phạm vi thông báo là tổ, đội sản xuất hoặc đơn vị do chi bộ lãnh đạo). Thời gian thông báo khoảng từ 10-15 ngày. Chi bộ cần thông qua các đoàn thể quần chúng, lắng nghe ý kiến của quần chúng để việc quyết định kết nạp hay không của chi bộ được chính xác..."

Nhờ làm tốt công tác tuyên truyền, giáo dục và có sự hướng dẫn cụ thể như trên, đảng viên và quần chúng đã quán triệt được chủ trương của Thành uỷ. Các đảng bộ cơ sở ở Hà-Nội đã từng bước mở rộng việc hướng sản xuất dẫn quần chúng phê bình, nhân xét những đối tượng sắp được kết nạp vào Đảng, giới thiệu cho tổ chức Đảng những người ưu tú trong phong trào. Do nắm được điều kiện của một đối tượng và tiêu chuẩn của đảng viên, quần chúng đã góp nhiều ý kiến thiết thực với thái độ chân tình, quần chúng không những chỉ rõ được những ưu điểm và khuyết điểm, mà còn có những nhận xét xác đáng về động cơ gia nhập Đảng của

từng người. Quần chúng đã thừa nhận đa số những đối tượng do các chi bộ lựa chọn là những người tiên tiến. Có khoảng 10% đến 20% số anh chị em đối tượng nói trên không được quần chúng thừa nhận, số này thường là những người chưa có quan hệ tốt với quần chúng, tác phong sinh hoạt chưa gương mẫu, một số ít có lịch sử chính trị không rõ ràng... Đồng thời, quần chúng đã giới thiệu thêm những người khác không có trong dự kiến của chi bộ. Số đông anh chị em là những người tốt, trong đó có khoảng 20% đến 30% chưa được chi bộ chấp nhận, vì chưa thể hiện được tính chiến đấu hoặc chưa rõ về lịch sử chính trị.

Thông qua những đợt lấy ý kiến này, các đảng bộ cơ sở đã chọn lọc kỹ được hàng vạn đối tượng, đội ngũ đối tượng luôn luôn được củng cố vững chắc. Các chi bộ cũng tránh được tình trạng chủ quan, phiến diện, cảm tính, khe khắt trong việc xem xét lựa chọn người vào Đảng.

Tóm lại, có làm tốt việc tuyên truyền giáo dục, có nâng cao được ý thức trách nhiệm của quần chúng và đảng viên, quần chúng mới đóng góp được những ý kiến chính xác trong công tác phát triển đảng viên, tổ chức đảng mới khỏi sa vào cách làm hình thức, mới thật sự đi đường lối quần chúng trong công tác của mình.

Hai là, chi bộ dựa vào ý kiến của các tổ chức quần chúng, ý kiến của tập thể và tham khảo kỹ ý kiến của các nhân; đồng thời, tiếp thụ những ý kiến đó một cách có phân tích.

Việc lấy ý kiến của quần chúng trước hết và chủ yếu là ý kiến của tập thể quần chúng, của quần chúng có tổ chức. Như vậy, các đảng bộ cơ sở và chi bộ phải dựa vào các đoàn thể quần chúng, chỉ đạo các đoàn thể đó tổ chức quần chúng phê bình, nhận xét và giới thiệu những người của đoàn thể mình, giới thiệu mình cho chi bộ.

Nhận thức rõ ý nghĩa của việc trên, các đảng bộ cơ sở ở Hà-nội đã kiện toàn thêm một bước các tổ chức quần chúng. Được giáo dục về ý nghĩa của việc quần chúng tham gia công tác phát triển đảng, ban chấp

hành các tổ chức quần chúng từ tổ, đội sản xuất trở lên đã nhận thức được trách nhiệm của mình trong việc giáo dục đoàn viên, hội viên, trong việc tập hợp ý kiến của quần chúng và giới thiệu người của tổ chức mình cho Đảng. Dưới sự chỉ đạo của cấp uỷ đảng, sắp xếp, đánh giá và phân loại quần chúng trong tổ chức mình được toàn diện và chính xác hơn.

Việc giới thiệu người vào Đảng thực chất là một quá trình đấu tranh tư tưởng trong các tổ chức quần chúng, quá trình tự rèn luyện của quần chúng. Khi được giới thiệu vào đội ngũ đối tượng kết nạp Đảng, mỗi người đều được đông đảo quần chúng chỉ rõ ưu điểm, khuyết điểm, thậm chí cả những chỗ đúng và sai trong động cơ muốn vào Đảng. Được sự góp ý kiến quần chúng và sự dìu dắt của đảng viên, số anh chị em này tiến bộ rất nhanh. Mỗi lần giới thiệu một đoàn viên của tổ chức mình cho Đảng là một lần giáo dục đông đảo quần chúng, làm cho mọi người hiểu rõ lý tưởng cách mạng, phẩm chất đạo đức cách mạng, hiểu rõ Đảng, về người đảng viên,... Trên cơ sở đó, mỗi người đều xác định được đúng đắn động cơ xin gia nhập Đảng, đề ra được phương hướng phấn đấu cụ thể. Do đó, khắc phục được tình trạng “on huệ” hoặc “oán trách” trong việc xem xét kết nạp vào Đảng, hoặc nôn nóng muốn được xem xét kết nạp ngay. Cũng qua việc giới thiệu nói trên, đoàn viên thanh niên và công đoàn ngày càng gắn bó với tổ chức của mình hơn, coi Đoàn thanh niên và Công đoàn là nơi rèn luyện mình đủ điều kiện thành đối tượng kết nạp vào Đảng của chi bộ và tiến tới trở thành đảng viên. Vì vậy, đây cũng là quá trình làm cho các tổ chức quần chúng ngày càng vững mạnh về tư tưởng và tổ chức. Những người được giới thiệu vào đội ngũ đối tượng kết nạp vào Đảng đã thật sự trở thành lực lượng nòng cốt trong phong trào quần chúng, trong công tác, sản xuất và chiến đấu, trong việc xây dựng các tổ chức quần chúng,...

Việc kiện toàn các tổ chức quần chúng và sự rèn luyện phấn đấu của quần chúng nói trên đã thật sự thúc đẩy phong trào thi đua trong quần chúng.

Quá trình đấu tranh tư tưởng nói trên chính là quá trình bước đầu nhận xét, phân tích và tiếp thụ ý kiến của quần chúng trong từng tổ chức quần chúng trước khi giới thiệu người ưu tú với chi bộ Đảng. Trong lĩnh vực công tác và sản xuất thuộc khu vực sở hữu toàn dân, chúng tôi đặc biệt phát huy vai trò của chi đoàn thanh niên và công đoàn vì hầu hết quần chúng công nhân, viên chức đều sinh hoạt trong hai tổ chức này. Trong lĩnh vực sản xuất thuộc khu vực sở hữu tập thể, chúng tôi chủ yếu dựa vào chi đoàn thanh niên và chi hội liên hiệp phụ nữ.

Sau khi tổ chức quần chúng giới thiệu đoàn viên ưu tú cho Đảng, các đảng bộ cơ sở lại xem xét, cân nhắc và phân tích tất cả những ý kiến của quần chúng nhận xét về một người nào đấy. Những ý kiến mà chi bộ tiếp thụ hoặc không tiếp thụ đều được trình bày lại với nơi giới thiệu, đồng thời giúp đỡ người được giới thiệu thấy rõ chỗ mạnh, chỗ yếu của mình để có phương hướng rèn luyện có kết quả hơn nữa.

Sau khi được quần chúng giới thiệu, trong trường hợp xem xét thấy có thể đưa vào hàng ngũ đối tượng kết nạp vào Đảng được, chi bộ mới có kế hoạch bồi dưỡng, giúp đỡ cụ thể đối với từng người và làm các thủ tục kết nạp đảng viên mới như điều lệ Đảng đã quy định.

Với cách làm theo đường lối quần chúng thực hiện dân chủ rộng rãi kết hợp với sự lãnh đạo chặt chẽ của cấp uỷ đảng, và nghiêm chỉnh tuân theo các thủ tục trong việc kết nạp đảng viên mới, thời gian qua, các đảng bộ cơ sở ở Hà-nội đã xây dựng được kế hoạch phát triển đảng vững chắc và đã đưa công tác này đi vào nề nếp.

Ba là, các tổ chức quần chúng thực hiện việc giới thiệu công khai và góp ý kiến trực tiếp.

Lúc đầu, do chưa thật sự tin tưởng vào nhiệt tình và ý thức tham gia xây dựng Đảng của quần chúng, một số đảng bộ còn sợ quần chúng không dám mạnh dạn góp ý kiến trực tiếp. Nhưng ngược lại, khi đã được phát động tư tưởng và nắm được tiêu chuẩn đảng viên, quần chúng đã góp ý kiến một cách chân tình, thẳng thắn... Tuy nhiên, mức độ đề đạt ý kiến trong quần chúng cũng không giống nhau. Anh chị em công nhân và nông dân lao động góp ý kiến cho nhau tương đối cụ thể và thẳng thắn. Ví dụ: khi góp ý kiến cho một người, anh chị em nêu rõ ưu điểm, khuyết điểm đồng thời nói rõ nên hay không nên giới thiệu, hoặc khi giới thiệu rồi cũng đề nghị nên kết nạp ngay hay để rèn luyện thử thách một thời gian, thậm chí còn góp ý kiến nên rèn luyện như thế nào. Những đối với anh chị em trí thức, việc góp ý kiến và giới thiệu thường thiếu cụ thể và dứt khoát, do đó, đòi hỏi cấp uỷ đảng ở những nơi có đông trí thức cần phải nghiên cứu kỹ những ý kiến của anh chị em và có biện pháp phát động tư tưởng anh chị em tốt hơn nữa.

Tuy vậy, dù thái độ và cách góp ý như thế nào, việc giới thiệu công khai và góp ý kiến trực tiếp vẫn là cách làm tốt nhất, bảo đảm được những yêu cầu cơ bản của việc nghiên cứu, xem xét đối tượng kết nạp vào Đảng, thiết thực góp phần rèn luyện, trau dồi phẩm chất đạo đức cách mạng trong quần chúng ... Qua việc góp ý kiến trực tiếp, những người được góp ý kiến càng thấy rõ mặt mạnh, mặt yếu của mình. Sau khi được góp ý kiến, những anh chị em thấy chưa đủ điều kiện đã tự nguyện xin rút khỏi diện đối tượng; những anh chị em chưa được quần chúng đồng tình, cũng tự xem xét mình một cách toàn diện, chứ không thắc mắc với người này, người khác như trước nữa. Có đơn vị, anh chị em tự thấy mình còn sai phạm nhiều về phẩm chất đạo đức cách mạng, chỉ đề nghị tổ chức Đảng giúp đỡ xây dựng kế hoạch phấn đấu sửa chữa khuyết điểm, chứ chưa giới thiệu ai với chi bộ đảng để xem xét.

Đây là một công việc mới mẻ, nên cách lấy ý kiến quần chúng của các đảng bộ cơ sở cũng không giống nhau. Có nơi, chi bộ đưa ra trước quần chúng trong đơn vị vị mình danh sách đối tượng kết nạp vào Đảng và những nhận xét chính về từng người trong danh sách đó; hoặc đưa ra danh sách những người sắp được kết nạp để quần chúng góp ý kiến. Có nơi, chi bộ tổ chức và hướng dẫn quần chúng trao đổi kỹ những điều kiện của một đối tượng kết nạp vào Đảng và tiêu chuẩn đảng viên, trên cơ sở đó, quần chúng sẽ phát hiện và giới thiệu những người ưu tú có đủ những điều kiện và tiêu chuẩn nói trên với chi bộ. Cách làm này phát huy được tính chủ động và tích cực của quần chúng tới mức cao nhất, và quần chúng góp được những ý kiến đúng đắn và cụ thể hơn.

Lúc đầu, các tổ chức cơ sở đảng do chưa có kinh nghiệm, nên thường làm thành từng đợt. Đến nay, qua thực tế công tác, chúng tôi thấy việc này có thể dần dần đưa vào nền nếp thường xuyên trong sinh hoạt của các tổ chức quần chúng. Cứ sau mỗi đợt tổng kết công tác, kết thúc một cuộc vận động, thông qua đó, các tổ chức quần chúng có thể trao đổi, giới thiệu những người ưu tú mới xuất hiện trong phong trào với chi bộ Đảng.

Để bảo đảm chất lượng của việc giới thiệu, các đảng bộ cơ sở ở Hà-nội đã tăng cường việc chỉ đạo các tổ chức quần chúng thường xuyên đi sâu, đi sát, hướng dẫn và giúp đỡ các tổ chức này hoạt động, chính qua đó mà tổ chức đảng đã kịp thời nắm được những người ưu tú xuất hiện trong phong trào quần chúng, kịp thời uốn nắn những lệch lạc trong công tác giáo dục, động viên và tổ chức quần chúng thực hiện của các tổ chức quần chúng.

Trên đây là một số việc làm và kết quả bước đầu của Đảng bộ thành phố Hà-nội trong việc tổ chức, hướng dẫn quần chúng tham gia công tác phát triển đảng viên mới.

Thông qua việc làm trên, quan hệ giữa tổ chức đảng và quần chúng càng thêm khăng khít. Việc làm trên đã giúp quần chúng hiểu thêm về Đảng, nâng cao được tinh thần trách nhiệm của mình trong việc xây dựng Đảng, bảo vệ Đảng, các đảng bộ cơ sở và chi bộ ở thành phố đã chú trọng hơn công tác quần chúng, bồi dưỡng và giáo dục quần chúng, đánh giá đúng đắn lực lượng quần chúng, tiến tới củng cố và kiện toàn tốt các tổ chức quần chúng, trước hết là ban chấp hành của các tổ chức đó. Đại đa số những người được quần chúng lựa chọn và giới thiệu đều là những người ưu tú trong phong trào. Được sự giới thiệu của quần chúng, đội ngũ đối tượng kết nạp vào Đảng không ngừng được bổ sung và củng cố vững chắc, tạo điều kiện cho công tác phát triển đảng của thành phố dần dần đi vào nền nếp. Quá trình giới thiệu và góp ý kiến trực tiếp của quần chúng, nhận xét và phân tích của ban chấp hành các tổ chức quần chúng trước khi chính thức giới thiệu với Đảng, nhận xét và phân tích của các chi bộ Đảng, thực chất là một quá trình giáo dục sâu sắc đối với quần chúng và đảng viên, làm cho quần chúng và đảng viên trưởng thành mau chóng. Sự chuyển biến về nhận thức, tư tưởng nói trên chính là do đòn xeo thúc đẩy phong trào thi đua sôi nổi của quần chúng trên mọi lĩnh vực công tác, sản xuất và chiến đấu. Việc lấy ý kiến quần chúng trong công tác phát triển đảng thực tế đã góp phần giáo dục sâu sắc về Đảng, về ý thức tập thể và tinh thần trách nhiệm công tác cho quần chúng. Do đó, những đối tượng kết nạp vào Đảng và những người thiết tha phấn đấu gia nhập Đảng đã cố gắng tự rèn luyện mình, xung phong đảm nhận những phần việc khó khăn nhất, nên đã góp phần thúc đẩy việc hoàn thành nhiệm vụ công tác ở đơn vị.

Những kết quả thực tế đạt được trong công tác phát triển đảng ở Hà Nội trong thời gian qua đã góp phần khắc phục những biểu hiện tư tưởng lệch lạc như sợ quần chúng không dám tham gia ý kiến, sợ quần chúng phát biểu lung tung, sợ sai điều lệ Đảng, sợ chưa có chủ trương của

Trung ương...càng làm cho các cấp uỷ và cán bộ, đảng viên tin tưởng vào sự đúng đắn của việc làm nói trên.